

FELSŐOKTATÁSI PÁLYAKÖVETÉS – INFORMATIKA KÉPZÉSI TERÜLET

Kutatási jelentés

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült az EFOP-3.4.5-VEKOP-17-2017-00001 azonosítószámú, Rendszerszintű fejlesztések és hozzáférés bővítést szolgáló ágazati programok a felsőoktatásban kiemelt projekt a DPR Pillér megvalósítása során.

Szerzők: Dr. Girasek Edmond, Hosznyák András, Harkányi Ádám Máté, Veres Edit

Felelős kiadó:

Dr. Gloviczki Zoltán

© Oktatási Hivatal, 2020

Az Oktatási Hivatal kiadványa az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg. A kiadvány adatainak bármilyen formában történő nyilvános közzétételéhez vagy felhasználásához a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	4
Alapsokaság meghatározása	4
Adatösszekötés módszere	4
Felsőoktatás Pályakövetés megújítása.....	5
Szakmai megújítás.....	5
Technikai megújítás	6
Legfőbb adatkörök.....	6
Adatok feldolgozása	6
Alapsokaságra vonatkozó összefoglaló adatok	7
Eredmények	8
Jövedelmek alakulása.....	8
Munkaerőpiaci státusz	11
Szociális dimenzió	12
Lemorzsolódási mintázatok.....	12
Lemorzsolódás alapképzésben	13
Lemorzsolódás mesterképzésben	14
Tanulás, továbbtanulás, újratanulás.....	15
Képzés melletti munkavégzés.....	16
Területi bérkülönbségek.....	18
Összefoglaló	20

Bevezető

A felsőoktatási pályakövetés célja azt vizsgálni, hogy az informatikai képzési vajon milyen különbséget jelent a munkaerőpiacon a képzésből történő lemorzsolódás, kilépés és a végbizonnyítvány, diploma megszerzése. Éppen ezért ebben a vizsgálatban az alapsokaságba való bekerülés kritériuma az informatikai képzési területen képzésüket megkezdő hallgatók, és rájuk vonatkozóan gyűjtünk adatokat más adminisztratív rendszerekből.

A vizsgálat fő fókusza tehát a képzésből kiesettek és a végzettek közötti különbség vizsgálata a következő szempontok szerint:

- munkaerőpiaci helyzet (FEOR, jövedelem, munkaerőpiaci státusz aktív, inaktív, gyeg, gyed, munkakereső)
- elhelyezkedési idő és tanulmányok alatti munkába állás
- kiesett-bsc-msc – tanulás, továbbtanulás, újratanulás

Alapsokaság meghatározása

Az elemzés időhorizontja: 2009.07-től ameddig van elérhető adat, tehát az egyeztetés alapján 2009/2010 tanévtől 2015/2016-ig kezdő évfolyamokat vizsgáljuk. Ez alapján az alapsokaság a 2009/2010 tanévben vagy később, felsőoktatási tanulmányaikat informatikai képzési területen megkezdő hallgatók, függetlenül a képzés kimenetétől, lezárásától.

Ezzel a szélesebb körű alapsokasággal több éves merítéssel lehet vizsgálni a képzésüket megkezdők munkaerőpiaci elhelyezkedését (akár évenkénti bontásban is), továbbá ha ezt követően minden évben hasonló alapsokaságra vonatkozó adatkérés mentén jól nyomon lehet követni az egy adott képzésbe bekerülő évfolyamokat akár 7 éves időtávban, amely lehetővé teszi az egyes évfolyamokon végzettek dinamikus követését, amely a szakpolitikai számára is fontos és hasznos információ lehet.

Az egyes táblák között a kapcsoló mező minden esetben az adóazonosító és a TAJ szám. A többi adatszolgáltató partner is az adóazonosító és TAJ szám azonosítókat használja (adatszolgáltatóként változó melyik azonosítót), így a más intézményektől érkező adatokat ezekkel a mezőkkel, mint kapcsolómezőkkel tudjuk összekapcsolni.

Adatösszekötés módszere

Az adat összekötés módszere megfelel az Adminisztratív Adatbázisok Egyesítése modul módszerével, vagyis a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató ZRt. (NISZ) jogszabályi felhatalmazásánál fogva anonimizálja az a személyi azonosítókat az egyes adattábláknál, amely segítségével, mint kulcsmezőkkel a táblák összekapcsolhatók lesznek.

Az adatösszekötés során használt hash algoritmust minden adatszolgáltató futtatja a saját adatain, így a NISZ semmiképp nem lát adatokat titkosítatlan azonosítóval. Ha az összes adat beérkezett a NISZ-hez, akkor a hash kódokból a NISZ egy növekvő sorszám azonosítót képez. Így az titkosítás teljes mértékben visszafejthetetlen, és megfelel az adatvédelmi elvárásoknak. Az alábbi ábrán látható az adatösszekötés során alkalmazott módszer folyamatábrája.

Felsőoktatás Pályakövetés megújítása

2018-ban alapvetően megújítottuk a Felsőoktatási Pályakövetés kutatási módszertanát, párhuzamosan az Adminisztratív Adatbázisok Integrációjával. Cél volt a hasonló módszertan és adatkezelés kialakítása, amely egy olyan, a jövőben könnyen alkalmazható megközelítést alkalmaz, amely hasonló adatösszekötéseknél könnyen hasznosítható, illetve gyors és rugalmas adatközlést tesz lehetővé.

Az alábbiakban bemutatjuk a megújítás szakmai és technikai dimenzióját is:

Szakmai megújítás

A szakmai megújítás keretében felülvizsgáltuk az adattartalmakat és a következő szempontok figyelembevételével történt a megújítás:

- Minden adatot egy helyről kérünk, elkerülve ezzel a párhuzamosságokat
- Azokat az adatokra, amire nincs szükség, nem kérjük
- A felmerült kutatási kérdések mentén felülvizsgáltuk az adattartalmakat és ennek megfelelően kiegészítettük ahol szükséges volt.

Az egyes adatszolgáltatóktól kapott adatok részletes leírása a mellékeltben olvasható.

Technikai megújítás

A technikai megújítás legfontosabb eleme, hogy az adatokat egy elemzési célú adatbázisba töltjük, ebben több körben ellenőrizzük és tisztítjuk az adatokat. A feldolgozás során az adatokhoz hozzákapcsoljuk a szükséges szótár és törzstáblákat (pl. FEOR kódok jelentése stb.) és a feldolgozás eredményeképpen előállnak olyan elemzési táblák, amelyek nagy hatékonysággal lehet elemzést készíteni, vagy bármilyen adatkérést teljesíteni.

Legfőbb adatkörök

Az egyes táblák részletes tartalma megtalálható a mellékeltben, itt a legfőbb vizsgált adatköröket mutatjuk be, nem oszlopszinten, hanem magasabb szinten:

- FIR személyre vonatkozó adatok: Ez az adatösszekapcsolás alapja, adatok a FIR-ből származnak, és a személyekre vonatkozó legfőbb információkat.
- FIR képzési adatok: Képzésre vonatkozó részletes adatok (intézmény, szak, munkarend stb, képzési kezdő és végdátuma, teljesítés, lemorzsolódás stb.)
- FIR képzési időszakokra vonatkozó adatok
- Magyar Államkincstár (MÁK) munkahelyre, foglalkoztatásra vonatkozó adatok
- Nemzeti Egészségbiztosítási alapkezelő (NEAK) társadalombiztosítási jogviszonyra és külföldi tartózkodásra vonatkozó adatok
- Pénzügyminisztérium álláskeresői regiszter és aktív munkaerőpiaci eszközökre vonatkozó adatok

Adatok feldolgozása

A beérkezett adatok adatbázisba töltése előtt az adatokat profiloztuk, az itt feltárt problémákat visszajeleztük az adatszolgáltatónak, és szükség esetén javították az adatokat. Az adatok felülvizsgálata után az adatokat egy elemzési célú adatbázisba töltöttük, ahol a megfelelő előkészítés után gyors és hatékony adatszolgáltatás és illetve elemzés vált lehetővé. Ez rendkívüli, korábban nem elérhető rugalmasságot tesz lehetővé, mind az adatkezelésében, illetve az elemzési fókuszok meghatározásában.

Alapsokaságra vonatkozó összefoglaló adatok

Az adatösszekötés legfőbb számai a következők:

- 34501 hallgató
- 66644 képzési
- 364572 képzési időszak

Ebben a jelentésben a 2009/2010 tanévben alap és mesterképzésen képzését kezdő évfolyamra vonatkozó legfőbb adatokat mutatjuk be, ugyanis itt áll rendelkezésre a leghosszabb vizsgálati időszak (7 év), amely már középtávú követést, és ez alapján komoly szakpolitikai következtetések kidolgozására használható. Az alábbiakban bemutatjuk a vizsgált alapsokaságra vonatkozó legfőbb gyakoriságokat, majd ezt követően a kutatási eredményeket. A vizsgált alapsokaság létszáma 4822 fő ez pedig 4842 képzést jelent.

Az alábbiakban a vizsgálat alapsokaságra vonatkozó legfőbb megoszlásokat mutatjuk be.

Képzés - képzési gráf név	Képzés - képzési szint	Személyek száma
gazdaságinformatikus	alapképzés (BA/BSc)	508
gazdaságinformatikus	mesterképzés (MA/MSc)	76
mérnökinformatikus	alapképzés (BA/BSc)	2602
mérnökinformatikus	mesterképzés (MA/MSc)	257
programtervező informatikus	alapképzés (BA/BSc)	1276
programtervező informatikus	mesterképzés (MA/MSc)	112
Total		4822

Képzés - intézmény	Személyek száma
BCE	177
BME	715
DE	141
DUE	289
EKE	88
ELTE	727
GDF	249
ME	219
NJE	213
NYE	119
OE	489
PE	65
PPKE	156
PTE	443
SOE	13
SZE	63
SZTE	660
Total	4822

Képzés - képzési szint	Képzés - munkarend	Személyek száma
alapképzés (BA/BSc)	esti	235
alapképzés (BA/BSc)	levelező	513
alapképzés (BA/BSc)	nappali	3576
alapképzés (BA/BSc)	távoktatás	59
mesterképzés (MA/MSc)	esti	44
mesterképzés (MA/MSc)	levelező	60
mesterképzés (MA/MSc)	nappali	342
Total		4822

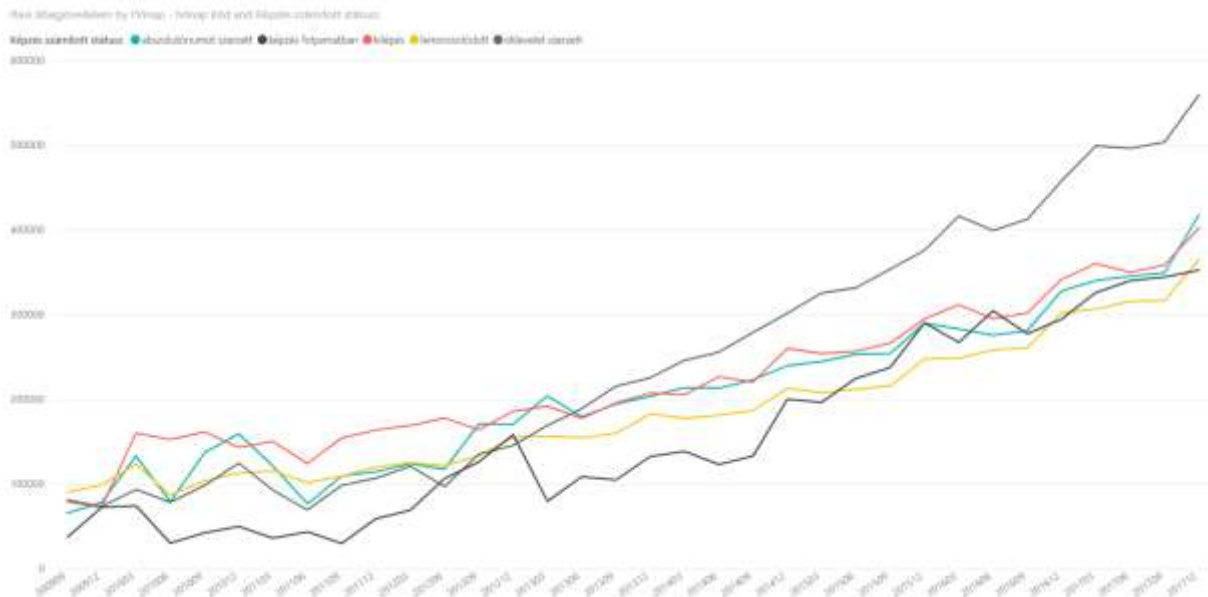
Eredmények

Az alábbiakban bemutatjuk a Felsőoktatás Pályakövetés 2018. évi adatösszekötésének, 2009/2010 tanévben képzését kezdő évfolyamra vonatkozó kutatási eredményeket mutatjuk be. Az eredmények közlésekor több esetben

Jövedelmek alakulása

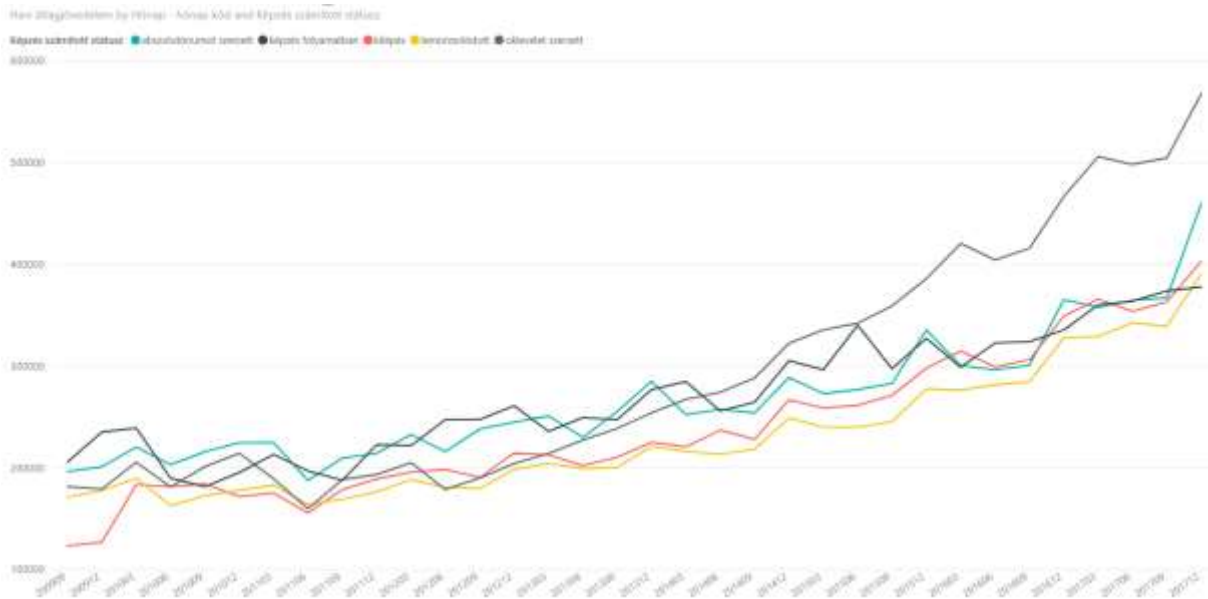
A Felsőoktatási Pályakövetés egyik legfontosabb kérdése a jövedelmek alakulása a lemorzsolódott, abszolutóriumot vagy oklevelet szerzett hallgatók esetében. Az alábbi ábrán vizsgálati időszakban alapképzésüket nappali tagozaton megkezdők havi átlagjövedelme látható. Az egyes vonalak a képzés státuszát mutatják, tehát abszolutóriumot szerzett, képzés folyamatban, kilépés, lemorzsolódott illetve oklevelet szerzett. A vízszintes tengelyen nem az időszak

összes hónapja szerepel, ennek egyszerű megjelenítési oka van, hanem minden év harmadik, hatodik, kilencedik és tizenkettedik hónapja, ezek ugyanis jól lefedik az egyes éveket, illetve az éveken belül trendszerű mozgásokat és ingadozásokat.

A diagram kezdőidőpontja a képzés kezdete, tehát itt még nem elsősorban munkavállalók (nappali munkarendről van szó). A képzés vége után, viszont jelentősen különbözően alakul egyes csoportok munkajövedelme. Jó látható, hogy a diagramon, 7 éves követésben, azok keresnek legtöbbit, akik oklevelet szereztek, bérük 7 évvel a képzés kezdése után átlagosan 559 ezer forint. Azok, akik nem szereztek oklevelet ettől jelentősen lemaradva lényegesen kevesebbet keresnek: a lemorzsolódók 365 ezer, az abszolútóriumot szerzettek pedig átlagosan 417 ezer forintot. A mesterképzésüket megkezdők esetében is hasonló a kép, ott azonban a rendkívül alacsony létszám miatt nem tudjuk ábrán megjeleníteni.

A nappali alapképzéshez egészen hasonló a kép, ha minden munkarendben képzésüket kezdőket vizsgáljuk:

Ezekből az ábrákból jól látszik, hogy a munkaerőpiac az oklevél meglétét jelentős bérprémiummal ismeri el, viszont a lemorzsolódók és az abszolutoriumot szerettek között alig tesz különbséget.

A jövedelmek kérdéséhez szorosan hozzátartoznak olyan mutatók, amelyek a felsőfokú munkakörben dolgozók arányát, illetve az elhelyezkedési időt mutatják meg, ezek láthatóak az alábbi ábrán, nappali munkarenden tanuló hallgatókra vonatkozóan. Jól látható, hogy az egyes képzési státusz (képzés vége) jelentősen befolyásolja a későbbi munkaerőpiaci helyzetet, illetve a munkaerőpiac beárazza mind a lemorzsolódást, mind a sikeres teljesítést is. A bérekre vonatkozó adatokat láttunk fentebb, de a felsőfokú munkakörben dolgozók arányában is jelentős különbség van az egyes csoportok között, ezek közül kiemelésre érdemes az alapképzésben az abszolutoriummal rendelkezők közel azonos arányban dolgoznak felsőfokú munkakörben, mint akik oklevelet szereztek, ugyanakkor a bérük között körülbelül 140 ezer forintnyi különbség tapasztalható. Elhelyezkedési idő tekintetében nincs érdemi különbség.

Mesterképzésben tanuló hallgatók körében az elhelyezkedési időben szintén nincs érdemi különbség, felsőfokú munkakörben dolgozók aránya jelentősen magasabb az oklevéllel rendelkezők között – bár itt szükséges megjegyezni, hogy a mesterképzésre belépésre alapképzési diploma a bemeneti követelmény, tehát itt mindenki rendelkezik már diplomával.

Képzés - képzési szint	Képzés számított státusz	Személyek száma	Első munkavégzésig eltelt átlagos hónap	Felsőfokú FEOR %	Átlag jövedelem 2017.12
alapképzés (BA/BSc)	abszolutóriumot szerzett	242	2,71	76,03%	417828,69
alapképzés (BA/BSc)	képzés folyamatban	72		45,83%	352815,43
alapképzés (BA/BSc)	kilépés	276	2,36	56,16%	402327,79
alapképzés (BA/BSc)	lemorzsolódott	1863	2,84	45,92%	365210,57
alapképzés (BA/BSc)	oklevelet szerzett	1129	2,27	79,10%	559322,10
mesterképzés (MA/MSc)	abszolutóriumot szerzett	13	1,38	92,31%	542658,42
mesterképzés (MA/MSc)	képzés folyamatban	2		0,00%	
mesterképzés (MA/MSc)	kilépés	8	0,20	50,00%	677054,25
mesterképzés (MA/MSc)	lemorzsolódott	58	1,07	52,54%	825439,60
mesterképzés (MA/MSc)	oklevelet szerzett	261	1,41	73,56%	789200,27
Total		3917	2,40	60,11%	466668,66

Munkaerőpiaci státusz

A pályakövetés egyik fontos kérdése a vizsgált személyek munkaerőpiaci státuszának alakulása. Ebből jól látszik, hogy az egyes hónapokban mennyien dolgoznak, tanulnak, esetleg a kettő együtt, illetve többek között gyermeket nevelnek. E kérdés vizsgálatakor a nappali munkarenden tanulókat vizsgáljuk, ugyanis a részdíjs képzés esetében a hallgatók mellett jellemzően dolgoznak, így nehezen választható el egymástól a tanulási és a munkavállalási életszakasz egymástól.

Nappali munkarendű alapképzés esetén jól látszik az alábbi ábrán, hogy a képzés kezdetekor a hallgatók több, mint 95 százaléka tanul, ez fokozatosan csökken és több, mint 4 évvel a képzés kezdete után 2013. decemberében csökken ezt a száma 50% alá. Nyilván itt szerepet játszik a későbbi – akár mester – képzés kezdése is. A tanuló státusz csökkenésével párhuzamosan emelkedik a dolgozók és a tanul és dolgozik státuszban lévők aránya, továbbá szintén látványos a nem besorolható státuszúak arányának a növekedése, amely a vizsgált időszak végén majdnem 12 százalék.

A mesterképzésben nappali munkarenden tanulmányaikat kezdők esetében egészen más képet látunk, amelyet nyilván jelentősen befolyásol a képzés hozza is. Ami viszont szembetűnő az alapképzésen tanulókhöz képest, hogy rendkívül hirtelen emelkedik meg a dolgozók aránya, és 2013. márciusától 10 százalék felett van a külföldön tartózkodók aránya, amely folyamatosan növekszik a vizsgált időszakban, 2017 decemberére meghaladja a 16 százalékot, ezzel párhuzamosan pedig szintén növekszik és az időszak végére közel 10 százalékot ér el a nem besorolhatók aránya. Ők azok, akik egyik vizsgálat állami adminisztratív rendszerben nem találhatóak meg, így róluk is feltételezhetjük, hogy jelentős részük külföldön tartózkodik.

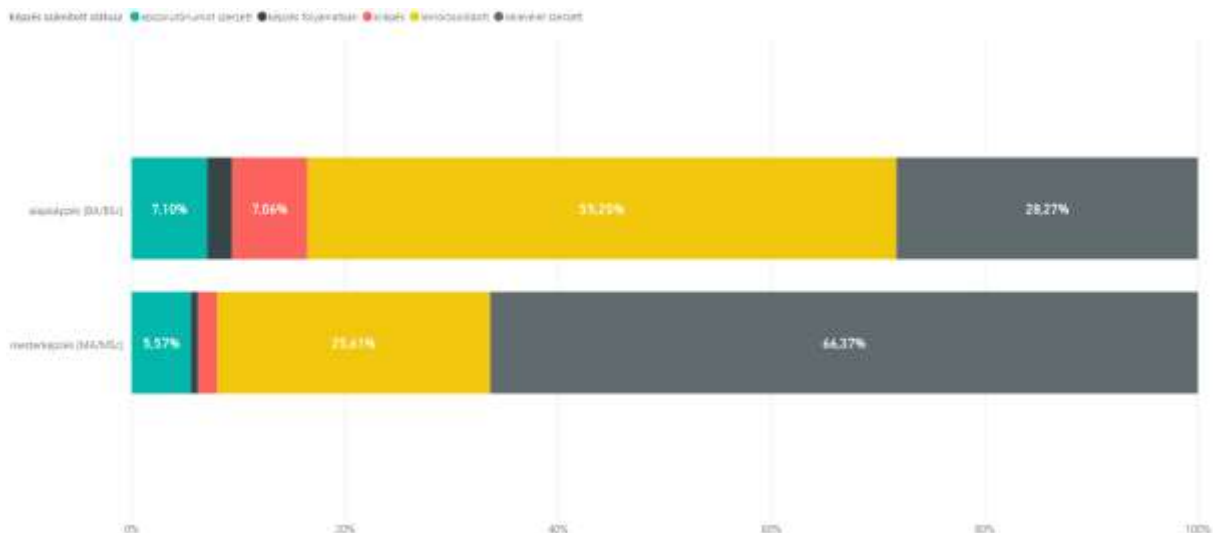

Szociális dimenzió

Szociális dimenzió ebben az elemzésben érdemben nem vizsgálható, mert a kutatási alapkészletben mindössze 31 fő az, aki hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Ez azért problémás, egyrészt nem lehetséges érdemi elemzést végezni ilyen kis létszámú sokaságon, mivel bármilyen bontás esetén kritikus szint alá csökken a vizsgált személyek száma, és az adatvédelmi gyakorlatunk alapján 10 fő alatt nem jeleníthetünk meg érzékeny, személyes adatokat.

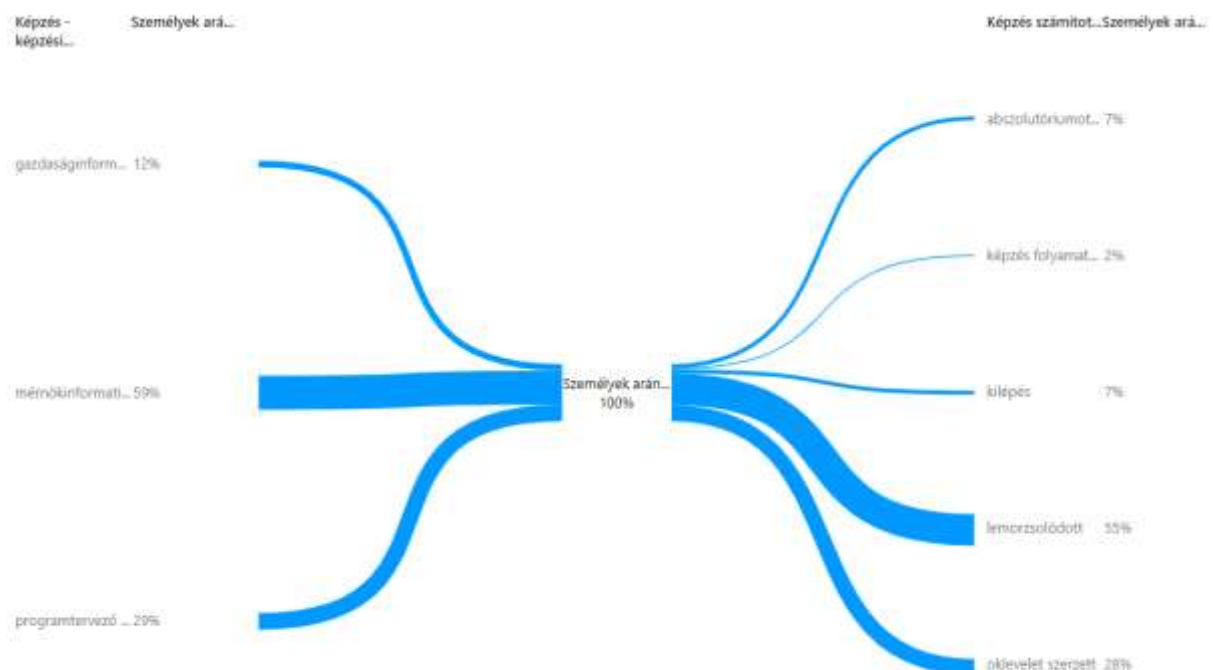
Lemorzsolódási mintázatok

A vizsgálat kiemelt fókuszja a lemorzsolódási mintázatok vizsgálata. Az alábbi ábrából látható, hogy az alap és mesterképzésen alapvetően eltér a lemorzsolódási mintázat, éppen ezért a két képzési szint esetében külön vizsgáljuk a lemorzsolódást.

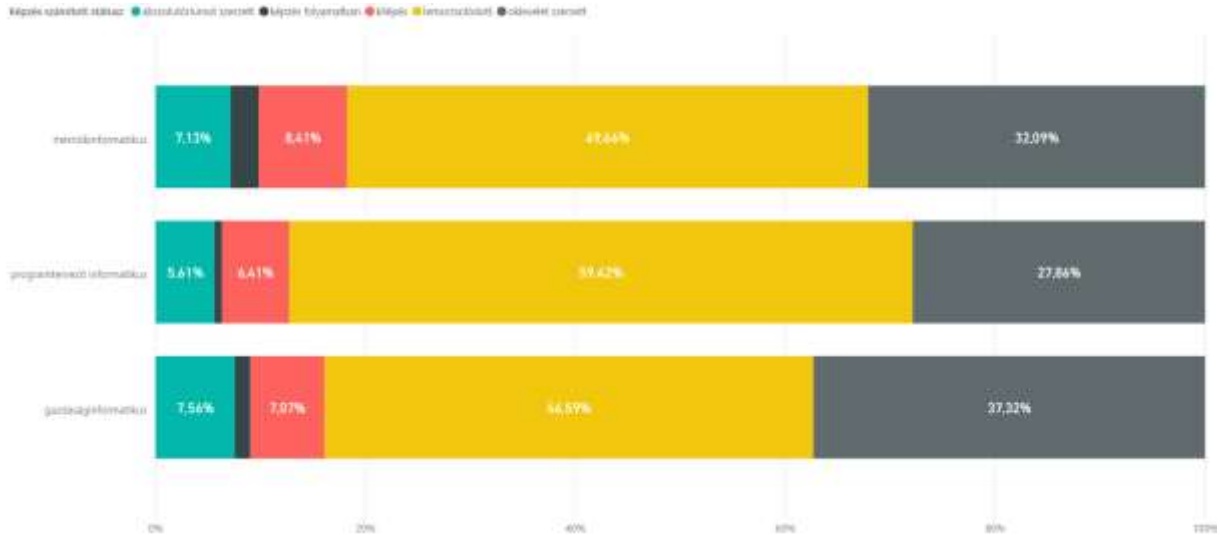
Lemorzsolódás alapképzésben

Az alábbi ábrán az alapképzésben tanulók legfőbb lemorzsolódási számai láthatóak. Az ábrából megállapítható, hogy a vizsgált időszakban képzésüket megkezdőknek 7 éves távlatban mindössze 28 százalékuk szerzett oklevelet, és a képzést kezdők több, mint fele 55 százaléknyan lemorzsolódtak, további 7 százaléknyan az abszolutoriumot teljesítették és 2 százaléknyi hallgatónak még folyamatban van a képzése. Hát százalék a kilépők aránya, ők jellemzően intézményt váltottak, így ők nem a lemorzsolódók számát növelik.

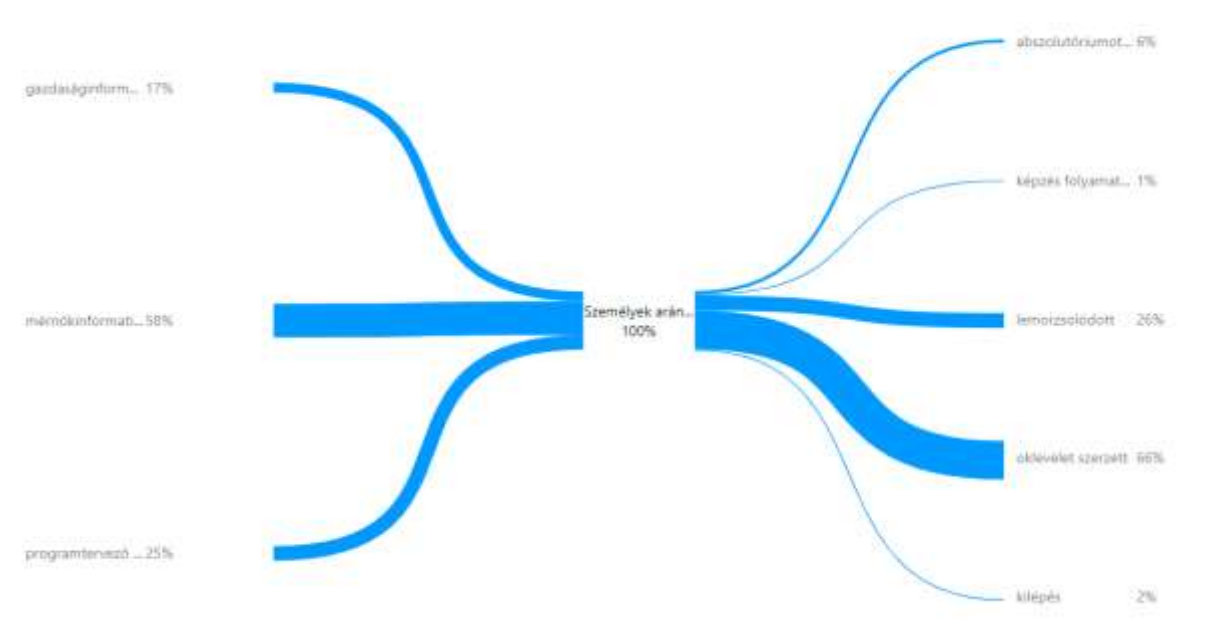
Szakonként vizsgálva a lemorzsolódási mintázatokat megállapíthatjuk, hogy a programtervező informatikus szakon a legmagasabb, közel 60% a lemorzsolódás aránya, és kevesebb, mint a

hallgatók 28%-a jut el az oklevélig. Szinten magas, 50% alatti arányok tapasztalhatók a mérnökinformatikus és a gazdaságinformatikus szakon is. A képzésüket sikeresen lezárók, tehát oklevelet szerzők aránya a programtervező informatikus szakon a legalacsonyabb 27,86 százalék, és több, mint 37 százalék a gazdaságinformatikus alapképzésben.

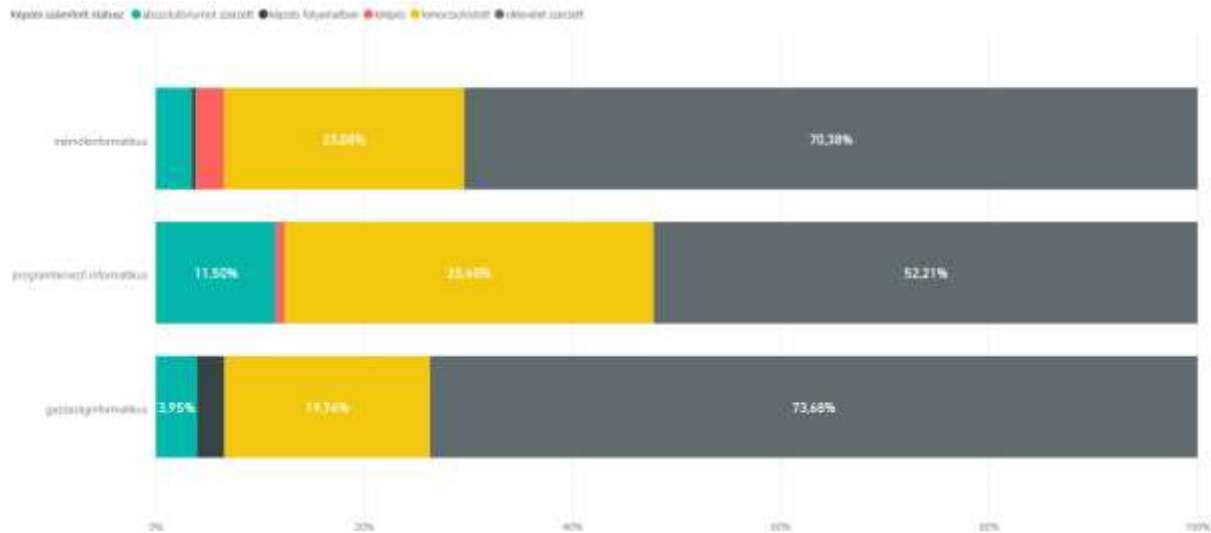

Lemorzsolódás mesterképzésben

Mesterképzésben lényegesen kedvezőbb a lemorzsolódási helyzetkép. Itt 26 százalék a lemorzsolódók aránya, és kétharmad az oklevelüket megszerzők aránya. A képzés kezdése után 7 évvel még 1 százalék esetében folyamatban van a képzés és 6 százalék azon hallgatók aránya, akik abszolutóriumot szereztek.

Szakonként vizsgálva a lemorzsolódást itt is az látszik, hogy a programtervező informatikus szakon tanulmányaikat megkezdők több, mint egyharmada lemorzsolódott. Ennél alacsonyabb a mérnökinformatikus (23,08%) és a gazdaságinformatikus (19,74%) szakon a lemorzsolódás mértéke.

Az oklevelet szerzők arány itt már minden esetben a képzésüket megkezdők többsége, a mérnökinformatikus és a gazdaságinformatikus szakon ez több, mint a képzésüket kezdők 70 százaléka.

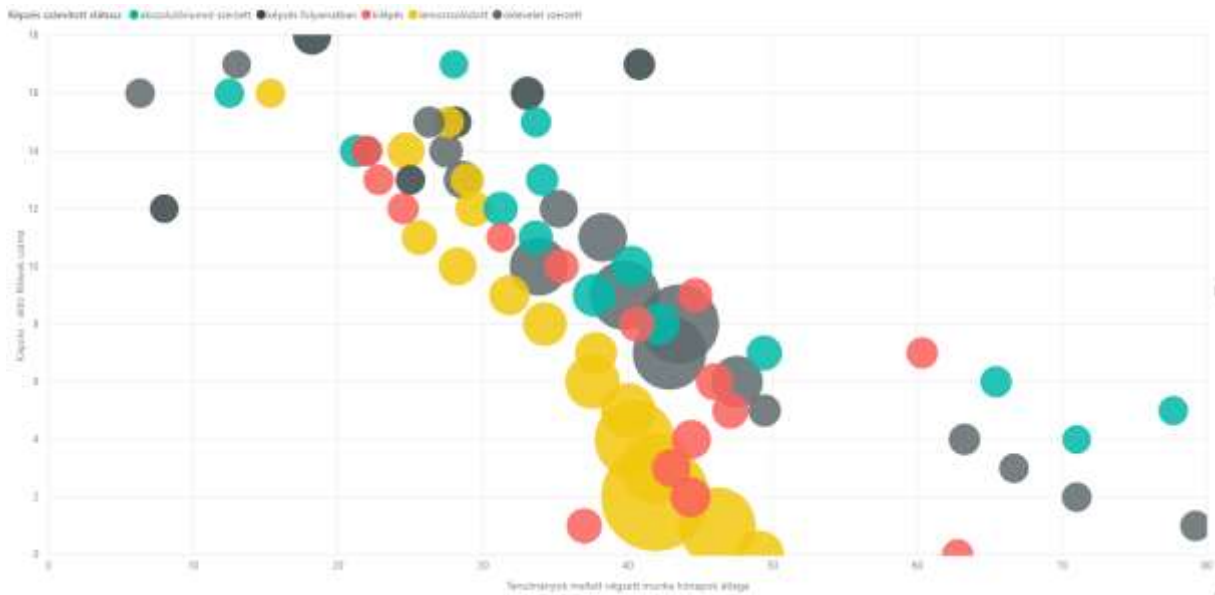
Tanulás, továbbtanulás, újratanulás

A tanulmányok utána újratanulás, továbbtanulás szintén vizsgálatra érdemes téma. Az alábbi táblázatban bemutatjuk azt, hogy az egyes szakokon tanuló hallgatók milyen arányban tanulnak tovább/újra különböző kategóriákban. Látható, hogy az alapképzésben tanuló hallgatók több, mint 50%-a folytat további felsőfokú tanulmányokat a vizsgált időszakban, mesterképzés esetében ez 24-29% közötti arány. A alapképzés után mesterképzésen folytatta tanulmányait az alapképzéses hallgatók 14-20 százaléka, viszont az azonos képzésterületen mesterképzésen tovább tanulók aránya ennél alacsonyabb.

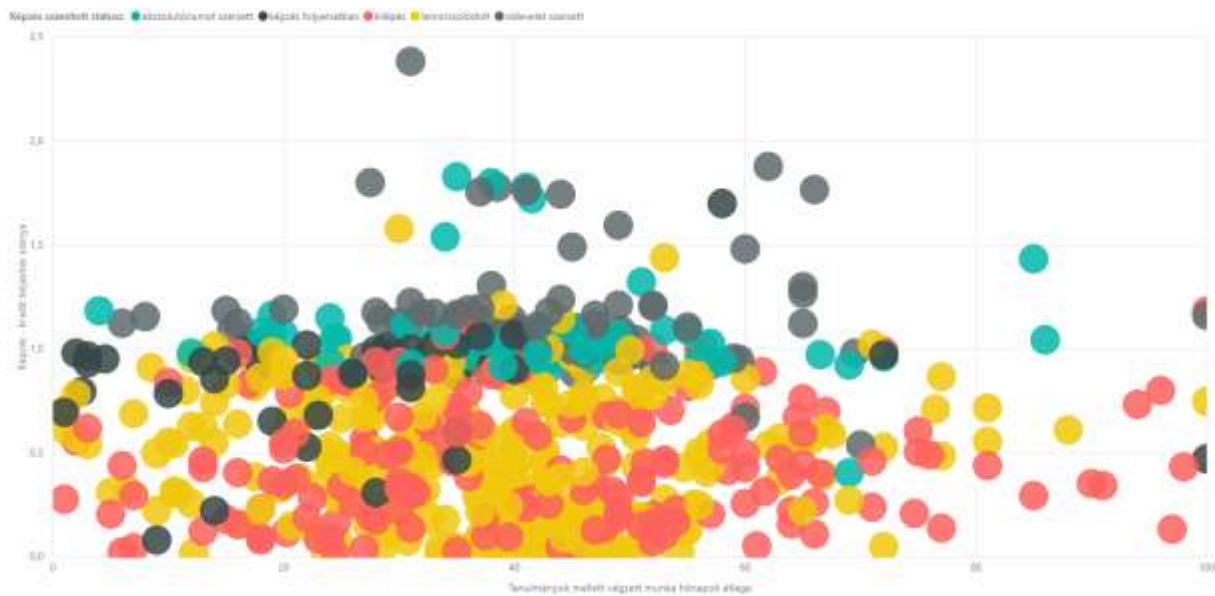
	mérnökinfor- matikus	programter- vező informa- tikus	gazdaságin- formatikus	mérnökinfor- matikus	gazdaságin- formatikus	programter- vező informa- tikus
	alapképzés (BA/BSc)	alapképzés (BA/BSc)	alapképzés (BA/BSc)	mesterképzés (MA/MSc)	mesterképzés (MA/MSc)	mesterképzés (MA/MSc)
Személyek száma	2602	1276	508	257	76	112
Képzés után folytatott-e felsőfokú tanulmányokat	52%	59%	57%	27%	24%	29%
Képzés után alapképzés	36%	42%	35%	3%	3%	2%
Képzés után azonos képzési területen mesterképzés	12%	12%	11%	7%	4%	9%
Képzés után mesterképzés	15%	14%	20%	13%	13%	14%
Képzés után felsőoktatási szakképzés	1%	2%	2%	0%	0%	0%

Képzés melletti munkavégzés

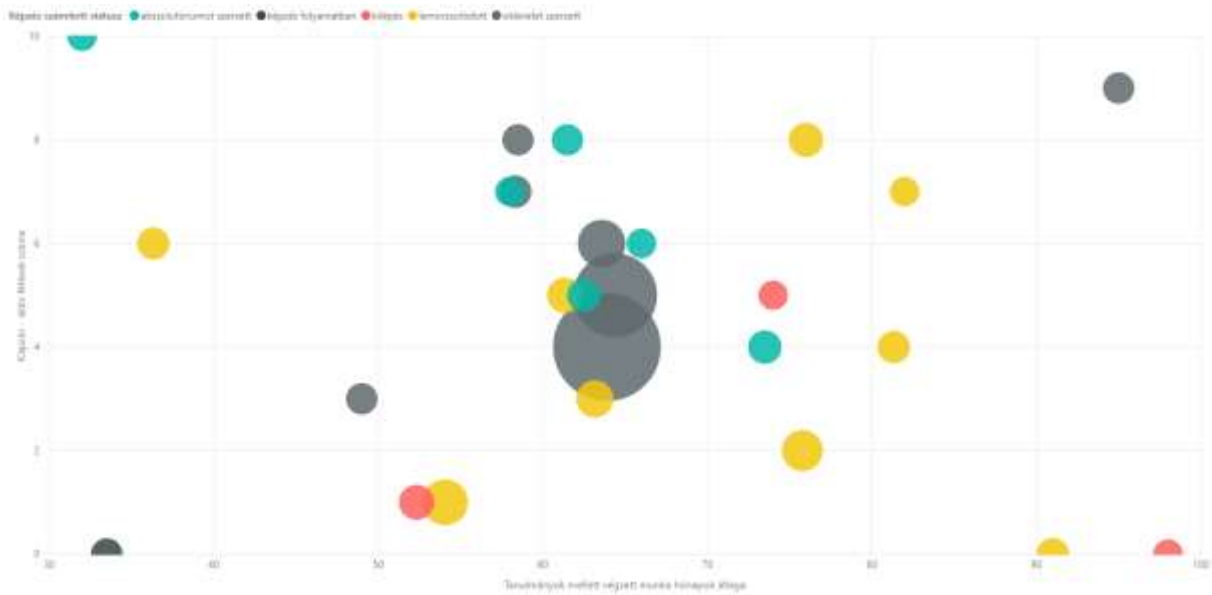
A felsőoktatási pályakövetés további kutatási fókuszja a képzés mellett végzett munka, amely vélhetően összefügg a lemorzsolódással. Ezt a témát természetéből adódóan a nappali munkarendű hallgatók esetében lehetséges vizsgálni, ugyanis az esti és levelező munkarendű hallgatók esetében egészen mást jelent a képzés mellett végzett munka, nekik ugyanis a fő tevékenységük a munka és mellette, másodsorban tanulnak. Az alábbi ábra jól látható képet mutat erről a jelenségről (alapképzés). Az ábra függőleges tengelyén az elvégzett aktív félévek száma szerepel, a vízszintes tengelyen pedig a tanulmányok mellett végzett munka átlaga hónapokban. A ábrán a buborékok mérete a létszámot jelöli, a színek pedig a jelmagyarázatnak megfelelően a képzés státuszát. A sárga szín jelöli a lemorzsolódást, és az ábrára ránézve is látszik, hogy a lemorzsolódók között egyenes összefüggés van az elvégzett félévek száma és a tanulmányok mellett végzett munka között. Ez természetesen normális, mert minél többet tanul valaki, annál többet tud mellette dolgozni (időben), ami viszont ebben különösen látványos, a lemorzsolódók ábrán való elhelyezkedése.

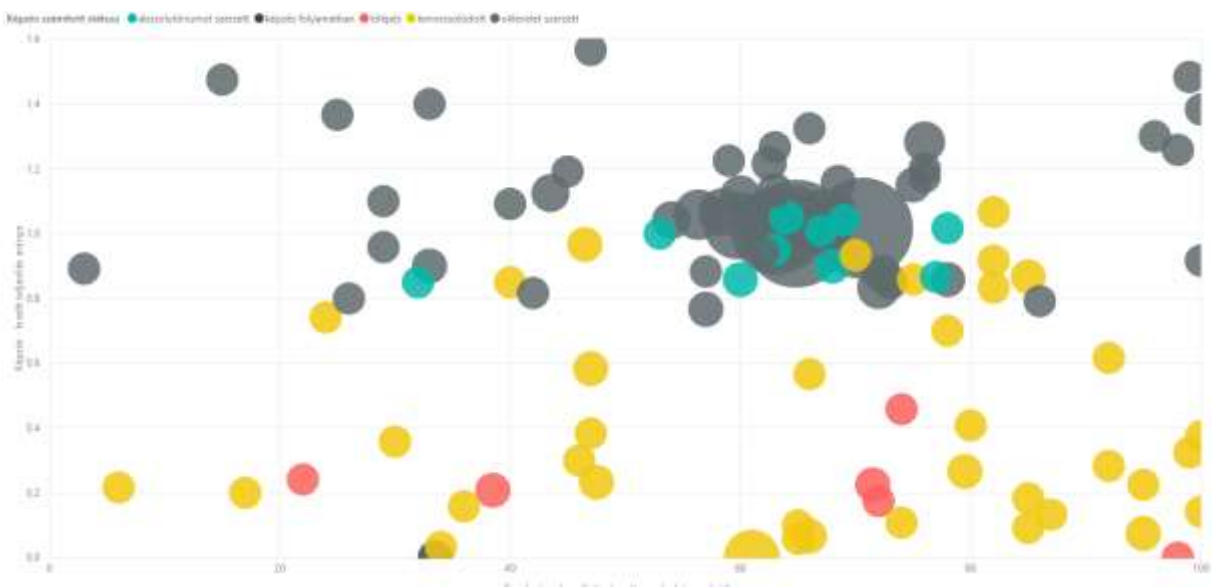
Ha ugyanezt a kérdést nem elvégzett félévekben, hanem teljesített kreditarány tekintetében vizsgáljuk, akkor egészen más láthatunk. Ekkore jól látszik, hogy a tanulmányok mellett végzett, munkával töltött hónapok száma szerint jelentősen szóródik a sokaság. Ami szintén szembetűnő ezen az ábrán, hogy nagyon sokan egészen magas, 0,5 feletti kreditteljesítés mellett morzsolódtak le. Az tehát mindenképpen megállapítható, hogy a tanulmányok mellett végzett munka összefügg a lemorzsolódással.

Mesterképzésben az alapképzéstől egészen eltérő mintázatot láthatunk. Itt nem állapítható meg ugyanaz az összefüggés.

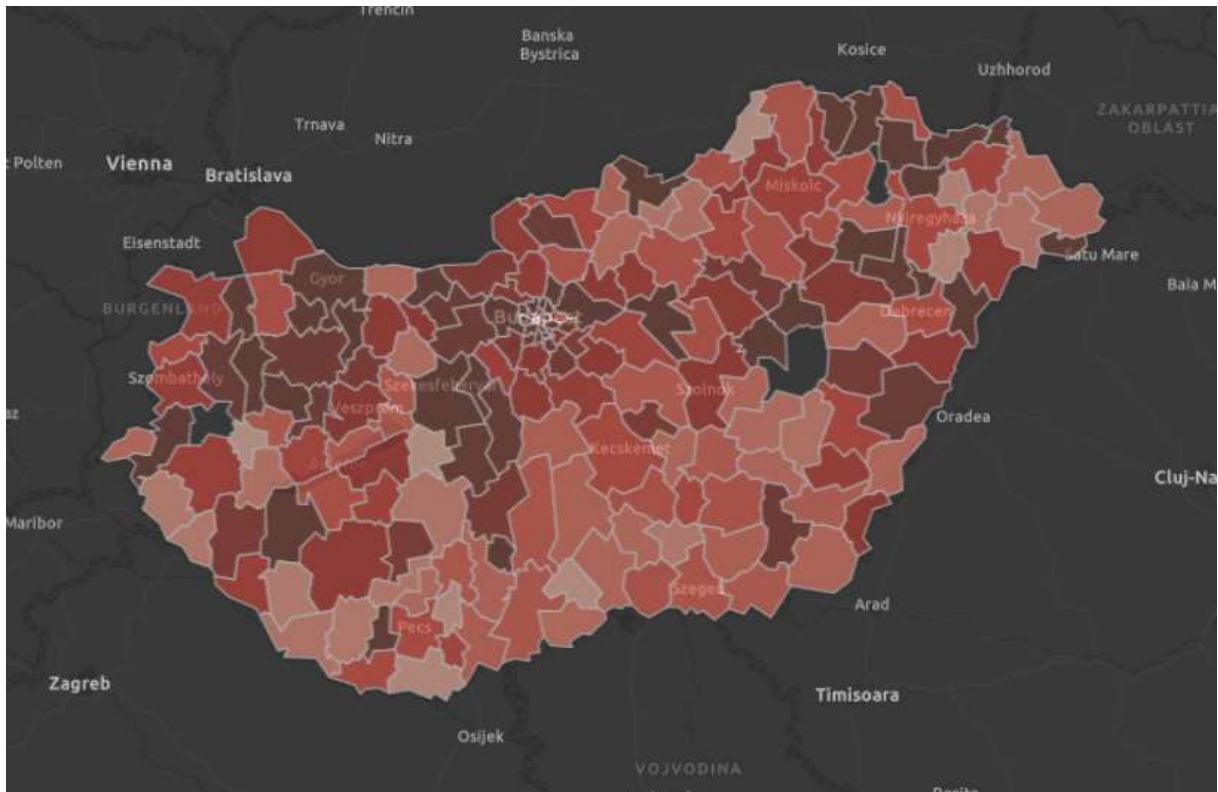

Kreditteljesítés tekintetében mesterképzésben is megállapítható, hogy sokan egészen magas teljesített kreditarány mellett morzsolódtak le a képzésből, amely szintén látható összefüggés mutat a tanulmányok mellett végzett munkával.

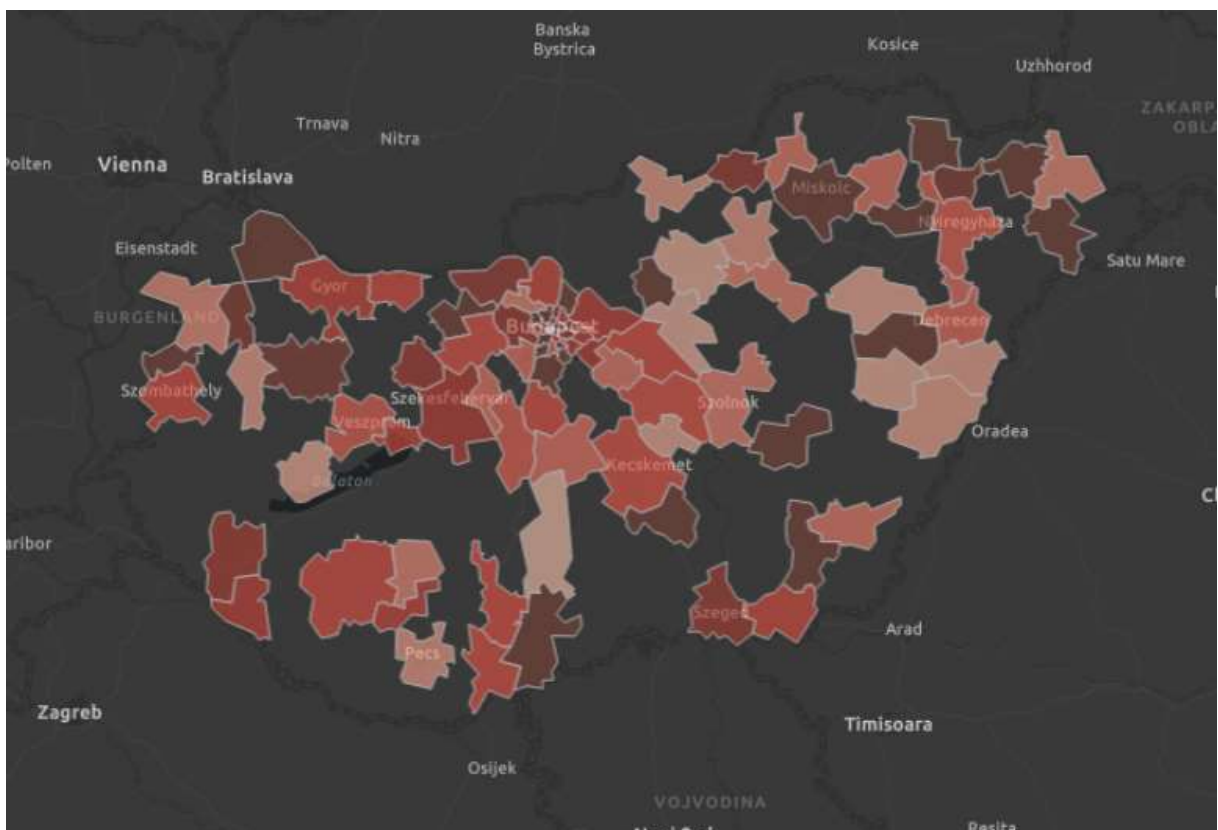

Területi bérkülönbségek

A kutatás további fontos kutatási kérdése a területi különbségek vizsgálata. Az alábbi két térképen az alaképzésben illetve a mesterképzésben tanulmányukat kezdő hallgatók átlagbérét láthatjuk járásonként.

Mesterképzések esetén nincs minden járásból hallgató, ezt a térképen a fekete területek jelzik.

Összefoglaló

Összefoglalásul megállapítható, hogy a 2009/2010 tanévben képzésüket informatikai képzési területen megkezdők körében az alábbi összefoglaló megállapításokat fogalmazhatjuk meg:

- Meglehetősen magas a lemorzsolódás mértéke különösen alapképzésben.
- Jelentős bérkülönbség van az oklevelet, abszolutóriumot szerzők és a lemorzsolódók között, tehát a munkaerőpiac beárazza az lemorzsolódást és az oklevelet is.
- A lemorzsolódás összefügg a tanulmányok mellett végzett munka mennyiségével.
- Országon belüli területi bérkülönbségek megállapíthatók.